

**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2013. december 4.
(OR. en)**

17396/13

**ECOFIN 1114
FIN 906
RELEX 1122**

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2013. november 28.
Címzett:	Uwe CORSEPIUS, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2013) 834 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK AZ EBB UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI GARANCIA MELLETT VÉGREHAJTOTT 2012. ÉVI KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2013) 834 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2013) 834 final

Brüsszel, 2013.11.28.
COM(2013) 834 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK
AZ EBB UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI GARANCIA MELLETT VÉGREHAJTOTT
2012. ÉVI KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

{SWD(2013) 484 final}

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

AZ EBB UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI GARANCIA MELLETT VÉGREHAJTOTT 2012. ÉVI KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRŐL

1. BEVEZETÉS

Az Unión kívüli projektekhez adott hitelek és hitelgaranciák veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott uniós garanciáról szóló, 2011. október 25-i 1080/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat¹ (a továbbiakban: határozat vagy uniós garancia) értelmében a Bizottságnak – az EBB éves jelentései alapján – évente jelentést kell tennie az Európai Beruházási Bank (EBB) által uniós garancia mellett végrehajtott finanszírozási műveletekről.

E jelentés összefoglalja az EBB által a határozatban foglalt régiókban 2012-ben saját kockázatára végrehajtott műveleteket is. Mivel lezárult az EBB új eredményértékelési kerete (REsults Measurement Framework – REM) végrehajtásának első teljes éve, a jelentés részletesebb információkkal szolgál az EBB 2012-ben jóváhagyott finanszírozási műveleteihez kapcsolódó várható eredményekről. Az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS-országok) területén, valamint a tengeren túli országokban és területeken (TOT) végrehajtott EBB-műveletekkel külön éves jelentés foglalkozik.

Az említett tevékenységekre vonatkozó – projekt-, ágazati, országos és regionális szintű – részletes információkat és statisztikai táblázatokat a mellékelt szolgálati munkadokumentum tartalmazza². A szolgálati munkadokumentum a folyamatban lévő vagy lezárt műveletekről készült esettanulmányok alapján ismerteti az elért eredményeket.

Megjegyzendő, hogy a Bizottság 2013. május 23-án a következő többéves pénzügyi kereten belül az EBB Unión kívüli finanszírozási műveleteihez nyújtott uniós garanciáról szóló új európai parlamenti és tanácsi határozatra vonatkozó jogalkotási javaslatot³ fogadott el, amelyet hatásvizsgálat is kísér.

2. A LEGFONTOSABB EREDMÉNYEK

A határozat az általános megbízás tekintetében 27 484 millió EUR-s felső összeghatárt állapít meg, és bevezet egy további, 2 000 millió EUR összegű, éghajlatváltozással kapcsolatos megbízást.

Az euróövezet és más fejlett gazdaságok továbbra is gyenge gazdasági teljesítménye hozzájárult ahhoz, hogy 2012-ben tovább lassult a világ gazdaság kibocsátásának növekedése. A határozatban foglalt régiók esetében – az euróövezettel való szoros kapcsolat miatt – mindez a csatlakozás előtt álló országokat érintette a legsúlyosabban, következésképpen Törökországban 8,5 %-ról 3 %-ra zuhant a gazdasági növekedés mértéke, míg más

¹ HL L 280., 2011.10.27., 1. o.

² SWD(2013) 484

³ COM(2013) 293

csatlakozás előtt álló országokban a 2011-es 1,3 % növekedést 0,2 %-os csökkenés követte. Az eurövezettel folytatott szoros kereskedelmi kapcsolataik miatt a keleti szomszédos országokra is hatást gyakorolt a gyenge teljesítmény, a délmediterrán országok teljesítményét pedig továbbra is befolyásolja az arab tavaszt követő politikai és gazdasági átalakulással együtt járó bizonytalanság. A növekedés – alapvetően a brazil, a kínai és az indiai gazdaság lassulása következtében – Ázsiában és Latin-Amerikában is visszaesett. Dél-Afrikában is kedvezőtlen hatások jelentkeztek, és a növekedés a 2011-es 3,5 %-ról 2012-ben 2,3 %-ra esett vissza.

A kihívásokkal teli üzleti környezet ellenére az EBB 2012-ben a határozatban foglalt régiókban a 2011. évinek megfelelő, 6,5 milliárd EUR-s összegben írt alá finanszírozási megállapodásokat. Az uniós garancia melletti finanszírozás mintegy 900 millió EUR-val, 4,0 milliárd EUR-ra növekedett, míg az EBB saját kockázatú finanszírozása körülbelül 900 millió EUR-val csökkent, 2,5 milliárd EUR-ra.

2012 januárjában az EBB bevezette az eredményértékelési keretet, ami a határozatnak megfelelően javítja az EBB-műveletek eredményeinek és hatásainak mérését és az azokra vonatkozó jelentéstételt. A keret kapcsán objektíven mérhető és nyomon követhető mutatók széles csoportjának kidolgozására került sor, amelyek az értékelés alapját jelentik a projektek élettartama során. A 2012-ben jóváhagyott EBB-műveletek várható eredményeit a szolgálati munkadokumentum összegzi. Az EBB honlapján megtalálható az EBB Unión kívüli műveleteinek eredményeiről szóló teljes EBB-jelentés.⁴

A módosított határozat hangsúlyt helyezett arra is, hogy szorosabban össze kell hangolni az EBB külső tevékenységét az uniós külső politikákkal, programokkal és eszközökkel. Az EBB 2012-ben is szorosan együttműködött a Bizottsággal és az Európai Külügyi Szolgálattal az EBB műveletei és az EU külső szakpolitikai közötti konzisztencia és koherencia erősítése érdekében. Ezzel összefüggésben a határozat számos új jogi előírása végrehajtásra került, többek között a regionális operatív technikai iránymutatás⁵, amelyet 2012 novemberében a Bizottság és az EBB egyaránt elfogadott, valamint az EBB által a külső megbízás keretébe tartozó országokra vonatkozóan kidolgozott éghajlat-változási stratégia⁶, amely az év végén került a Tanács és a Parlament elé.

3. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK

3.1. A határozatban foglalt régiókban nyújtott EBB-finanszírozás volumenének áttekintése

Az alábbi táblázat áttekintést nyújt a határozatban foglalt régiókban 2012-ben biztosított EBB-finanszírozás volumenéről.

1. táblázat: Az EBB 2012-ben aláírt finanszírozási műveletei a határozatban foglalt régiókban

Érintett országok (millió EUR)	Megbízás szerinti műveletek			Saját kockázatú EBB-műveletek	Összesen
	Átfogó garancia	Politikai kockázati garancia	Összesen		

⁴ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eib-rem-annual-report-2012.htm>

⁵ SWD(2012) 357 final.

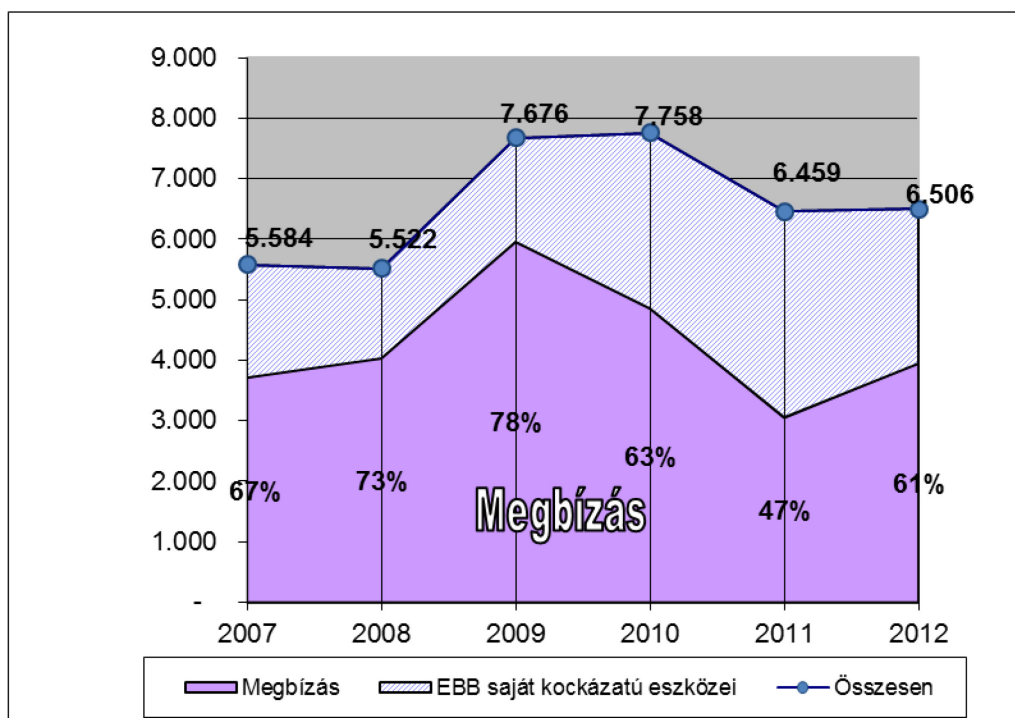
⁶ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eibs-climate-strategy-outside-the-eu.htm>

Csatlakozás előtt álló országok	821	0	821	2285	3106
Mediterrán országok	1466	189	1655	11	1665
Keleti szomszédos országok, Oroszország	534	400	934	0	934
Ázsia és Latin-Amerika	350	100	450	250	700
Dél-Afrika	0	100	100	0	100
Összesen	3171	789	3960	2546	6506

A 2011. évi nagyarányú saját kockázatú hitelnyújtást követően az uniós garancia mellett és az EBB saját kockázatára folytatott tevékenységek relatív aránya stabilizálódott a garancia mellett végrehajtott műveletek javára, amelyek volumene 30 %-kal nőtt, így elérte a 3,96 milliárd EUR-t, ami a határozatban foglalt régiókra jutó teljes 2012. évi finanszírozás 61 %-a. Az EBB saját kockázatú finanszírozási műveleteinek nagy részét (89,8 %) a csatlakozás előtt álló országokkal írta alá.

2012-ben az uniós garancia mellett aláírt hitelek 80,1 %-ára vonatkozott az állami és alsóbb államszervezeti szintű hitelek esetében alkalmazható átfogó garancia, míg 19,9 %-uk a magánszféra számára biztosított hitelek esetében nyújtható politikai kockázati garanciában részesült, melyek esetében az összes többi kockázatot az EBB viselte.

1. ábra: Az EBB-hitelnyújtás volumenének éves alakulása a határozatban foglalt régiókban

A határozat keretében aláírt teljes összeg 2012 végén (a törölt összegek levonásával) 23,1 milliárd EUR, ez a határozat szerinti általános felső összeghatárhoz képest 79 %. Az EBB uniós garancia melletti új műveleteire rendelkezésre álló összeg összesen 6,3 milliárd EUR-t tett ki. Egyes régiók tekintetében az EBB 2013 végén várhatóan eléri a felső összeghatárokat, míg mások esetében még rendelkezésre állhat mozgáster. A határozat a regionális felső összeghatárok közötti 10%-os rugalmasságot tesz lehetővé.

2. táblázat: Az EBB által a határozat keretében aláírt és folyósított összegek összesen (2007–2012)

millió EUR	Felső összeghatár	Aláírt nettó összeg	Aláírt nettó összeg a felső összeghatár %-ában megadva	Folyósított összeg	Folyósított nettó összeg az aláírt nettó összeg %-ában megadva
Csatlakozás előtt álló országok	9 048	8 446	93 %	4 923	59 %
Mediterrán országok	9 700	7 861	81 %	3 263	42 %
Keleti szomszédos országok, Oroszország	3 848	2 642	69 %	551	21 %
Ázsia és Latin-Amerika	3 952	2 871	73 %	1 825	64 %
Dél-Afrika	936	691	74 %	520	75 %
Általános megbízás összesen	27 484	22 511	82 %	11 082	49 %
Éghajlatváltozással kapcsolatos megbízás (2011–2013)	2 000	650	33 %	150	20 %
Megbízás összesen	29 484	23 161	79 %	11 232	48 %

A folyósításokat tekintve – amelyek a projektvégrehajtás terén elért előrelépés kézzelfogható mutatóját jelentik – az EBB 2012 végéig a határozat keretében aláírt nettó összegek 48 %-át folyósította, ami 11,2 milliárd EUR. Ez megfelel a finanszírozási megállapodások aláírása és a folyósítások közötti szokásos átlagos időbeli eltolódásnak. A folyósítások aránya Dél-Afrikában volt viszonylag a legmagasabb, az aláírt nettó összegek 75 %-át lehívták, ez az arány Ázsiában és Latin-Amerikában 64 %-os, míg a csatlakozás előtt álló országokban 59 %-os volt. 2012-ben a mediterrán országokban rekordszintű, 1,5 milliárd EUR-s összeget folyósítottak, ebből 1,2 milliárd EUR kifizetésére a jelenlegi határozat keretében került sor. Ugyanakkor a mediterrán országokban a nettó aláírt összegek 42 %-ával az átlag alatt maradt az összes folyósítás szintje. A keleti szomszédos országokban a folyósítások lassúbb üteme a projektmegvalósítás kezdeti késedelmeire és a kedvezményezett országok adminisztratív nehézségeire vezethető vissza. A keleti szomszédos országokban és Oroszországban a folyósítások továbbra is a nettó aláírt összegek 21 %-át teszik ki.

3. táblázat: Éves hitelyújtás a jelenlegi határozat keretében (2007–2013)

millió EUR	2007 (*)	2008	2009	2010	2011	2012	Teljes bruttó összeg	Törölt összeg	Teljes nettó összeg
Csatlakozás előtt álló országok	389	2 009	2 859	1 535	874	821	8 486	40	8 446
Mediterrán országok	1 205	1 195	1 510	2 009	926	1 305	8 150	288	7 861
Keleti szomszédos országok, Oroszország	0	170	233	631	675	934	2 642	0	2 642
Ázsia és Latin-Amerika	305	469	1 088	643	310	300	3 115	244	2 871
Dél-Afrika	0	203	280	50	115	100	748	56	691
Általános megbízás összesen	1 899	4 045	5 969	4 867	2 900	3 460	23 140	629	22 511
Éghajlatváltozással kapcsolatos megbízás (2011–2013)					150	500	650	--	650
Csatlakozás előtt álló országok					150	-	150	--	150
Mediterrán országok						350	350	--	350
Keleti szomszédos országok, Oroszország						--	--	--	--
Ázsia és Latin-Amerika						150	150	--	150
Dél-Afrika						--	--	--	--

Megbízás összesen	1 899	4 045	5 969	4 867	3 050	3 960	23 790	--	23 161
--------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------	-----------	---------------

(*) 2007. július 31-ig a 2000–2007 közötti időszakra szóló előző határozat keretében is sor került folyósításra.

Ami a projektek számát illeti, a határozat keretében 2012-ben 39 projekt részesült finanszírozásban (2011-ben 29 projekt).

Ahogy az 1. táblázatból is kitűnik, 2012-ben az EBB Unión kívüli finanszírozási műveleteinek fő kedvezményezettjei változatlanul a csatlakozás előtt álló országok voltak, az aláírt finanszírozási megállapodások értéke 3,1 milliárd EUR-t tett ki, ami az érintett régió teljes finanszírozási műveleteinek 48 %-át jelenti. Az EBB előtérbe helyezte a kkv-knak biztosított hitelkereteket (az aláírt műveletek 55 %-a) és a transzeurópai infrastrukturális projekteket. A garancia melletti hitelnyújtás 0,8 milliárd EUR-ra esett vissza, miközben az előcsatlakozási eszközökből saját kockázatra nyújtott hitelek értéke az előző évihez hasonlóan 2,3 milliárd EUR maradt.

Annak ellenére, hogy az arab tavaszt követő instabilitás továbbra is jellemző, és az EBB Szíriában felfüggesztette tevékenységét, a mediterrán országokba irányuló finanszírozás 2012-ben ismét emelkedett, 1,7 milliárd EUR-ra, ami 73 %-os növekedést jelent az előző évhez képest. A mediterrán régióban az EBB-finanszírozás legnagyobb kedvezményezettje – csakúgy, mint a korábbi években – az energia- és a közlekedési ágazat volt. Emellett az EBB magánszférába irányuló hitelezése is erősödött, 2012-ben mintegy 600 millió EUR-ra⁷ – ez 2007 óta a legmagasabb szint és 2011-hez képest több mint 300 millió EUR-s növekedést jelent. Emellett a régió a 2011 októberében rendelkezésre bocsátott kiegészítő megbízási keret fő kedvezményezettje volt, amit az éghajlatváltozással kapcsolatos megbízás keretében aláírt 350 millió EUR értékű művelet és az év közben előkészített projektek jelentős száma indokolt.

A keleti szomszédos országokban és Oroszországban megvalósuló finanszírozási tevékenység a 2011. évi 776 millió EUR-ról 2012-ben 934 millió EUR-ra emelkedett, és ezzel új rekordszintet ért el. Az aláírt műveletek mintegy 50 %-át a kkv-k számára biztosított hitelkeretek jelentették, tükrözve a régió igényét a vállalkozások és az inkluzív növekedés támogatására. Az EBB stratégiai infrastrukturális projekteket támogató finanszírozásának jelentős kedvezményezettje volt a közlekedési és energiaágazat is.

Ázsiában és Latin-Amerikában két nagy művelet elhalasztása miatt a teljes hitelnyújtás (a 2011. évi 1,17 milliárd EUR-ról) 700 millió EUR-ra esett vissza. A régióban a hitelnyújtás fő célpontját továbbra is az éghajlatváltozással összefüggő projektek jelentik, ezek teszik ki a 2012. évi aláírások 86 %-át (Ázsiában 100 %-át, Latin-Amerikában 67 %-át). Dél-Afrikára vonatkozóan két, összesen 100 millió EUR-t kitevő, a megújuló energiát és az önkormányzati infrastruktúrákat támogató új hitelmegállapodás aláírására került sor 2012-ben, ez csökkenést jelent a 2011. évi 165 millió EUR-hoz képest.

⁷ Ide tartozik a FEMIP kockázati tőkéjének és vagyonkezelő alapok forrásainak a felhasználásával biztosított 24 millió EUR értékű részesedésszerzés is.

4. táblázat: Az uniós garancia keretében 2012-ben aláírt műveletek ágazonkénti lebontása (millió EUR)

Régió	Összesen	Energia	Közlekedés	Ipar és szolgáltatások	Vízellátás, szennyvízelvezetés	Hitelkeret a kkv-k részére	Városi / összetett infrastruktúra	Távközlés
Csatlakozás előtt álló országok	821		217 26 %	175 21 %	254 31 %	175 21 %		
Mediterrán országok	1 655	387 23 %	615 37 %	218 13 %	70 4 %	165 10 %	201 12 %	
Keleti szomszédos országok és Oroszország	934	217 23 %	211 23 %		7 1 %	500 54 %		
Ázsia és Latin-Amerika	450	75 17 %	200 44 %			75 17 %		100 22 %
Dél-Afrika	100	50 50 %					50 50 %	
Összesen	3 960	729 18 %	1 243 31 %	393 10 %	330 8 %	915 23 %	251 6 %	100 4 %

3.2. Hozzájárulás az EU politikai célkitűzéseire

A határozat három magas szintű horizontális célkitűzést irányoz elő az uniós költségvetési garancia keretébe tartozó régiók számára:

- i. az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése és az ahhoz való alkalmazkodás;
- ii. a társadalmi és gazdasági infrastruktúra fejlesztése;
- iii. a helyi magánszektor, különösen a kkv-k támogatása.

A műveleteket alátámasztó további célkitűzések között szerepel a külső tevékenységet vezérlő, az EUSZ 21. cikkében említett általános elvekhez való hozzájárulás, valamint a partnerországok közötti regionális integráció, többek között a csatlakozás előtt álló országok, a szomszédos országok és az EU közötti gazdasági integráció.

A regionális operatív technikai iránymutatás célja annak biztosítása, hogy az uniós garancia melletti EBB-finanszírozás a határozatban foglalt különböző régiókban összhangban legyen a megfelelő uniós külső politikákkal, programokkal és eszközökkel és kiegészítse azokat.

A 2012 utáni új műveletek esetében a fenti magas szintű horizontális célkitűzések képezik a jelentéstétel alapját.

Az EBB folytatta az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedésekhez kapcsolódó hitelezés erősítését. Az éghajlatváltozással kapcsolatos, 2 milliárd EUR-t kitevő kiegészítő megbízási keret lehetővé tette a feltörekvő piacgazdaságok mellett olyan fejlődő országok bevonását, amelyekben az éghajlatváltozással kapcsolatos beruházásokra kerül sor. 2012 végéig a (2011 októberében rendelkezésre bocsátott) 2 milliárd EUR-s keretösszeg egy harmadát hasznosították, és valamennyi régióban jelentős számú projektet készítettek elő, így számítani lehet arra, hogy a megbízási időszak végéig sikerül teljes mértékben felhasználni a keretösszeget.

A határozatban foglalt régiókban az éghajlatváltozással kapcsolatos projekteket támogató EBB-hitelyújtás 2007 óta összesen 8,5 milliárd EUR-t tesz ki. Ennek jelentős része (86%) a megújuló energiával, az energiahatékonysággal és a fenntartható közlekedéssel összefüggő beruházásokhoz kapcsolódott. Mivel azonban a határozatban foglalt régiók különösen ki vannak téve az éghajlat jelenlegi változékonyságának és a jövőbeli éghajlatváltozásnak, az EBB nagyobb mértékben beépíti az éghajlatváltozással szembeni alkalmazkodó képesség szempontját a projektekbe. Ide tartozik a technikai segítségnyújtás és a megfelelő tervezés, valamint az alkalmazkodásra irányuló célzott beruházások – például az árvízvédelem és védelmi intézkedések – támogatása.

2012-ben az éghajlatváltozással kapcsolatos projektekre vonatkozó aláírások 1,6 milliárd EUR-t tettek ki, ez a határozatban foglalt régiókba irányuló teljes EBB-finanszírozás 24 %-át jelenti (az aláírások 29 %-a uniós garancia mellett történt vagy az általános, vagy az éghajlatváltozással kapcsolatos megbízás keretében). Ez az arány összhangban van az EBB teljes hitelyújtáshoz viszonyított, a 2010. évi 20 %-hoz képest 25 %-ra növelt globális céljával, és a 2010. évvel összehasonlítva viszonylagosan több aláírt műveletet jelent, mivel akkor az éghajlatváltozással kapcsolatos projektekre irányuló hitelyújtás volumene szintén nagyjából 1,6 milliárd EUR volt, de ez a határozatban foglalt régiókba irányuló teljes hitelezésnek csak 21 %-át tette ki (az aláírások 15 %-a uniós garancia mellett történt).

5. táblázat: Az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedésekhez kapcsolódó hitelezés 2012-ben a határozatban foglalt régiókban

millió EUR	Az éghajlatváltozással kapcsolatos finanszírozás		Az EBB saját kockázatú művelete	Az éghajlatváltozással kapcsolatos összes finanszírozás	Az összes aláírt művelet %-ában
	az általános megbízás keretében	az éghajlatváltozással kapcsolatos megbízás keretében			
Csatlakozás előtt álló országok	85		157	242	8 %
Mediterrán országok	113	350	11	474	28 %
Keleti szomszédság	195			195	21 %
Ázsia		150	250	400	100 %
Latin-Amerika	200			200	67 %
Dél-Afrika	50			50	50 %
A határozatban foglalt régiókban összesen	643	500	417	1 560	24 %
<i>az összes aláírt művelet %-ában</i>	29 %		16 %		

A jelenlegi gazdasági környezetben a kvv-kra irányuló hitelezés a Bank fő rövid távú prioritásává vált, amelynek célja a gazdasági fejlődés támogatása a csatlakozás előtt álló országokban, így ténylegesen csökkent a környezetvédelmi projektek aránya.

Mindazonáltal 2012-ben sikerült jelentős mértékben javítani a helyi közvetítőkkel kiépített kapcsolatokat, ami hozzájárul ahhoz, hogy 2013-tól célzottan lehessen finanszírozni az éghajlatváltozással összefüggő műveleteket (például kis volumenű vízgazdálkodási és hulladékkezelési projekteket). Emellett a tervek szerint 2013-ban megvalósul néhány, az éghajlatváltozás szempontjából rendkívül pozitív hatással járó újraerdősítési és vasútépítési intézkedés, így a várakozások szerint a csatlakozás előtt álló országokban jelentősen növekedni fog az éghajlatváltozással összefüggő projektek finanszírozásával kapcsolatos kötelezettségvállalások aránya.

A határozat előírásainak megfelelően az EBB a Bizottsággal együttműködve a külső megbízás keretébe tartozó országokra irányuló éghajlat-változási intézkedésekkel kapcsolatos stratégiát dolgozott ki, amelyet 2012. december 19-én terjesztettek az Európai Tanács és a Parlament elé. A stratégia ismerteti az EBB-nek az éghajlatváltozással összefüggő intézkedések kvantitatív és kvalitatív támogatására irányuló megközelítését és különböző rövid, valamint hosszabb távú intézkedéseket határoz meg a Bank éghajlatváltozással kapcsolatos munkájának további kiterjesztése céljából.

2007 és 2012 között az EBB több mint 23,2 milliárd EUR-t fordított a szociális és gazdasági infrastruktúra finanszírozására, beleértve a közlekedési, energia-, környezetvédelmi infrastruktúrát, valamint az információs és kommunikációs technológiákat. Az EBB által a szociális és gazdasági infrastruktúra fejlesztésére nyújtott támogatás a határozatban foglalt régiókban 2012-ben folytatott teljes EBB-tevékenység 51%-át tette ki (ez a garancia mellett végrehajtott műveletek 73%-át jelenti).

A magánszektor támogatása a határozatban foglalt régiókban 2012-ben folytatott teljes EBB-tevékenység szintén 51%-át tette ki (ez a garancia mellett végrehajtott műveletek 37 %-a). A magánszektor fejlesztése elengedhetetlen a szegénység visszaszorításának feltételét jelentő inkluzív és fenntartható növekedés biztosításához. A helyi magánszektor fejlesztését célzó EBB-támogatás főként a kkv-knak és a közepes piaci tőkeértékű vállalatoknak⁸ közvetítő bankokon keresztül nyújtott hitelekkel, valamint a nagyobb magánvállalkozásoknak biztosított közvetlen hitelekkel áll.

2012-ben a kkv-knak és a közepes piaci tőkeértékű vállalatoknak közvetítőkön keresztül biztosított hitelezés a határozatban foglalt régiókban elérte a 2,1 milliárd EUR-t, ez több mint kétszer nagyobb az előző évben aláírt műveletek összegénél, és főként a csatlakozás előtt álló országokban, a keleti szomszédos országokban és Oroszországban aláírt hitelek nagyobb arányával magyarázható, amely 2012-ben az EBB által a határozatban foglalt régiókban folytatott magánszektorbeli tevékenység 66 %-át tette ki (a garancia mellett nyújtott hitelek 56 %-a). A műveletek 64 %-át az előcsatlakozási eszköz keretében, uniós garancia nélkül írták alá. A hitelkeretekhez kapcsolódó finanszírozás 2012-ben 1,7 milliárd EUR-t tett ki és mintegy 4 800 beruházási projekthez járult hozzá, amelyeket kkv-k, valamint közepes piaci tőkeértékű vállalatok hajtottak végre, és amelyek teljes beruházási költsége 3,6 milliárd EUR volt. A bizottsági szolgálati munkadokumentum további részleteket tartalmaz a kkv-knak pénzügyi közvetítőkön keresztül nyújtott támogatásról.

Az EBB nagyobb magánvállalkozásoknak nyújtott közvetlen hitelek révén is támogatja a helyi magánszektor fejlesztését, elsősorban az iparban és a szolgáltatások terén. Ezek a beruházások gyakran a helyi szállítókra is foglalkoztatás- és beruházásösztönző hatást gyakorolnak. 2012-ben a helyi magánszektorra irányuló közvetlen hitelezés a csatlakozás előtt álló és a mediterrán régiókra összpontosult.

⁸ 250–3 000 munkavállalót foglalkoztató közepes méretű vállalatok.

3.3. A határozat 12. cikkének és az EBB által 2010-ben az elégtelenül szabályozott, nem átlátható és nem együttműködő joghatóságokkal szemben elfogadott politikának megfelelően olyan partnerekkel nem került sor uniós garancia mellett nyújtott, több országra kiterjedő EBB-finanszírozásra, amelyek az előírásoknak nem megfelelő joghatóságokban találhatók.

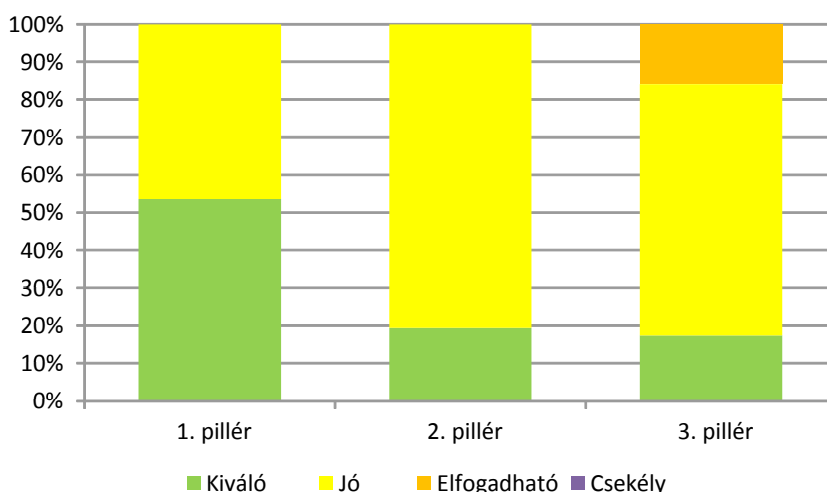
3.4. Az EBB-műveletek hatása és hozzáadott értéke

- Az EBB a fennálló gazdasági és szociális hatásvizsgálati keretet új kerettel váltotta fel a határozat előírásainak megfelelően és annak érdekében, hogy tovább javítsa az Unión kívüli műveletei eredményeinek és hatásainak értékelését, mérését és az azokra vonatkozó jelentéstételét. A 2012-ben kísérleti jelleggel bevezetett REM javítja a várt projekteredmények előzetes értékelését és fokozza az EBB lehetőségeit a ténylegesen elért eredmények nyomon követése és az azokra vonatkozó jelentéstétel tekintetében. Ezzel összefüggésben, valamint az átvilágítási folyamat keretében az EBB szisztematikus módon figyelembe veszi az általa finanszírozott projektek kidolgozása és nyomon követése során megvalósuló gazdasági, pénzügyi, ökológiai és társadalmi fenntarthatóságot. A korábbi keretekhez hasonlóan a projekteket a REM keretén belül három pillér szerint minősítik:
- Az 1. pillér minősíti a hitelezési célkitűzésekhez való tervezett hozzájárulást.
- A 2. pillér értékeli a projektek várt eredményeit, minőségét és megalapozottságát.
- A 3. pillér minősíti az EBB által nyújtott, várható pénzügyi és nem pénzügyi adicionalitást.

A következő szakaszokban a 2012-ben *jóváhagyott* műveletekre összpontosítunk, míg a jelentés más részei az *aláírt* műveletekkel foglalkoznak. A szolgálati munkadokumentum példaként bemutat egy kitöltött REM-adatlapot. A várt eredményekkel kapcsolatos becslésekre az átvilágítás során került sor. Az első jóváhagyott projektek lezárása után összegyűjtik és ismertetik az elért tényleges eredményeket. Mivel több évbe telik, míg az új REM szerint jóváhagyott műveletek tényleges eredményeket hoznak, az idej REM-jelentés nyolc esettanulmány alapján ismerteti a folyamatban lévő, illetve lezárt projektek által elért tényleges eredményeket. 2013-tól a jelentés – a Bank egyéb jelentéstételi előírásainak való jobb megfelelés érdekében – nem a jóváhagyott, hanem az aláírt műveleteken alapul majd.

Az Unión kívüli – többek között az AKCS-régiókra vonatkozó Cotonou-i megbízás keretébe tartozó – EBB-műveleteket magában foglaló teljes REM-jelentés, valamint az esettanulmányok megtalálhatók az EBB weboldalán.

A 2. ábra mutatja a határozatban foglalt régiókban 2012-ben jóváhagyott projektek REM-pillérek szerinti minősítésének megoszlását.

Megjegyzés: Az adicionalitásra vonatkozó 3. pillér minősítései némileg eltérnek: 4 – magas, 3 – jelentős, 2 – mérsékelt, 1 – alacsony.

A szolgálati munkadokumentum részletesebb információt tartalmaz a REM-ről.

4. EGYÜTTMŰKÖDÉS A BIZOTTSÁGGAL

A szolgálati munkadokumentum tartalmazza azon hatályos keretek listáját, amelyek alapján az EBB és a Bizottság 2012 során együttműködött a határozatban foglalt régiókra irányuló uniós támogatás összhangjának fokozása érdekében, valamint egy összefoglaló táblázatot, az EBB által az uniós költségvetési források kezelése keretében aláírt finanszírozási volumenről. A két intézmény együttműködésével 2012-ben végrehajtott egyes jelentős tevékenységeket alább ismertetjük.

2012 novemberében mindkét intézmény elfogadta a Bizottság és az EBB szoros együttműködésével kidolgozott regionális operatív technikai iránymutatást⁹. Az EBB 2012 decemberében terjesztette elő a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a külső megbízás keretébe tartozó országokra vonatkozó, éghajlatváltozással kapcsolatos stratégiát, amelyet a Bizottsággal szorosan együttműködve készített el. A Bizottság és az EBB által 2008 májusában kötött egyetértési megállapodást – az Európai Külügyi Szolgálat létrehozása miatt, aláírását 2013-ra tervezve – 2012-ben aktualizálták.

A Bizottság 2012 áprilisában felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadott el, törölve Szíriát a határozat keretében jogosult országok köréből¹⁰. Ennek kapcsán megjegyzendő, hogy a szíriai kormány nem teljesítette az EBB-vel szembeni kamatfizetési és hiteltörlesztési kötelezettségét, így 2012-ben több alkalommal lehívásra került az uniós garancia, hogy fedezze a körülbelül 21,5 millió EUR-nak megfelelő összegű nemteljesítést¹¹.

Az EBB és az EKSZ folytatta annak az elvnek a megvalósítását, hogy az EBB-kirendeltségek az Unió küldöttségeinek keretében működjenek. Az EBB valamennyi új külső irodáját a

⁹ SWD(2012) 357 final.

¹⁰ HL L 110., 2012.4.24., 38. o.

¹¹ További információért lásd a Bizottság jelentését az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Garanciaalapról és annak 2012. évi gazdálkodásáról (COM(2013) 661), amelyet 2013. szeptember 27-én terjesztett elő az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

küldöttségeken helyezik el, és lehetőség szerint a meglévő irodákat is áthelyezik. 2012-ben az EBB irodát nyitott Ukrajnában az EU-küldöttségen belül és a kínai, valamint az orosz EBB-irodákkal kapcsolatban is jelentős előrelépést sikerült elérni e téren.

2012-ben számos újonnan jogosulttá vált partnerországgal (Kambodzsa, Izland, Irak, Koszovó¹² és Líbia) került sor keretmegállapodás-tervezetek megtárgyalására. 2013-ban megállapodás jött létre Koszovóval.

Az EBB, a Bizottság és az EKSZ 2012-ben a határozatban foglalt valamennyi régió tekintetében földrajzi koordinációs megbeszéléseket tartott, amelyek célja az volt, hogy meghatározzák a szinergiák fokozására irányuló konkrét tevékenységeket.

Az EBB hozzájárult az Unión kívüli műveletekhez nyújtott, a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó következő uniós garanciáról szóló, a Bizottság által az Európai Parlament és a Tanács számára előterjesztendő jogalkotási javaslat kidolgozása során végrehajtott hatásvizsgálathoz.

Az EBB továbbra is aktívan részt vesz a Catherine Ashton főképviselő/alelnök által létrehozott magas szintű munkacsoportokban, amelyek célja az arab tavasz országainak szükségleteire adott összehangolt uniós válasz kidolgozása.

Az EBB 2012-ben is aktív részese volt a hitelek és vissza nem térítendő támogatások ötvözésére irányuló regionális szintű mechanizmusoknak. Szorosan együttműködött a Bizottsággal abban a szakértői csoportban, amely az uniós külső együttműködési támogatáskombinációs platform létrehozásán dolgozott. A platform 2012 végén jött létre¹³, és az EBB aktívan részt vesz a munkájában, ellátva a platformon belül létrehozott egyik technikai szakértői csoport elnökletét.

5. EGYÜTTMŰKÖDÉS A NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYEKSEL

Az EBB tevékenységének szerves része a nemzetközi pénzügyi intézményekkel folytatott együttműködés, amely az intézményi kérdésekről folytatott párbeszéd, a horizontális és tematikus problémákon, valamint a kölcsönös konzultáción át az operatív társfinanszírozás és munkamegosztás megerősített formáig terjed. A nemzetközi pénzügyi intézmények közötti párbeszéd nagyrészt specializálódott munkacsoportokon belül folyik, amelyek rendszeres megbeszéléseiken megosztják a bevált módszereket és konkrét kérdésekkel foglalkoznak. Körülbelül 30 multilaterális fejlesztési banki munkacsoport működik, amelyek témák széles körét fedik le, és alkalmasszerűen más nemzetközi pénzügyi intézményeket is bevonnak. Az EBB más multilaterális fejlesztési bankokkal együtt jelentős munkát végez az éghajlatváltozással kapcsolatos finanszírozás nyomon követésének és az azzal kapcsolatos jelentéstételnek a harmonizálása terén. Dohában két jelentést ismertettek, ezek az éghajlatváltozás enyhítésével, illetve az ahhoz való alkalmazkodással összefüggő intézkedések nyomon követésével foglalkoznak. Emellett a Bank vezető szerepet játszik

¹² Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/1999 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

¹³ A szakértői csoport jelentése a következő weboldalon érhető el: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=6980&no=1> and <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=6981&no=2>

abban a nemzetközi pénzügyi intézmények által létrehozott munkacsoportban, amely az üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz kapcsolódó elszámolásokkal foglalkozik. Végül, a Bank párbeszédre irányuló egyéb kezdeményezésekben is részt vesz, ilyen például a multilaterális fejlesztési bankok vezetőinek félévente tartott ülése, amelynek 2012-ben az EBB adott otthont Luxembourgban.

2012-ben az EBB által aláírt összes, uniós garancia mellett biztosított művelet 67 %-ának végrehajtása egyéb nemzetközi pénzügyi intézmények vagy európai bilaterális intézmények társfinanszírozásával történt, ez a 2011. évi 56 %-hoz képest emelkedést jelent. A megbízásban foglalt régiók vonatkozásában 2012-ben aláírt, társfinanszírozásban megvalósult műveletek jegyzéke a szolgálati munkadokumentumban található.

A Bizottság, az EBB-csoport és az EBRD által 2011 márciusában aláírt egyetértési megállapodást a 2012 márciusában végrehajtott első felülvizsgálat figyelembevételére érdekében 2012-ben aktualizálták. Az egyetértési megállapodás meghatározza az Unión kívüli együttműködés keretét, amelynek célja, hogy a kedvezményezett országok, valamint e bankok tulajdonosainak érdekeit szem előtt tartva fokozza a két bank műveleteinek kombinált hatását. Az aktualizált változat kiterjeszti az Unión kívüli közös műveletek régióinak jegyzékét, hogy belefoglalja a déli és a keleti mediterrán régiót.

A kísérleti szakasz tapasztalatai alapján az EBB, az AFD és a KfW között létrejött, kölcsönös bizalomról szóló kezdeményezés keretében 2012-ben véglegesítették az operatív iránymutatást, és bevontak 14, a déli szomszédság országaiban és a Szubszaharai-Afrikában folyamatban lévő közös projektet. A kölcsönös bizalomról szóló kezdeményezés olyan mechanizmus, amely révén a projektek társfinanszírozása során a három partner egyike – saját előírásaira és eljárásaira támaszkodva – vállalja a vezető finanszírozó szerepét, betartva a többi partner minimumkövetelményeit. 2013-tól a kezdeményezést az Unión kívüli más földrajzi régiókra is kiterjesztik.

Az EBB 2012 során a G8-csoport által létrehozott deauville-i partnerség keretében együttműködött más hitelezőkkel, hogy biztosítsa a szinergiák optimalizálását a déli szomszédság országaiban a demokratikus és gazdasági átmenet folyamataihoz nyújtott támogatás érdekében. Az EBB 2012-ben kétoldalú egyetértési megállapodást írt alá az Iszlám Fejlesztési Bankkal is.

Az euróvezeleti válság következtében a csatlakozás előtt álló országokban ismét megjelenő kockázatokra reagálva a Bank az EBRD-vel és a Világbank-csoporttal együtt 2012 januárjában elindította a Bécs 2 Kezdeményezést. A kezdeményezés a székhely szerinti és a fogadó tagállam hatóságai közötti koordináció előmozdítására összpontosít, amelynek célja a határokon átnyúló megbízható banki tevékenység és a szabályozatlan hitelállomány-leépítéssel szembeni védelem támogatása. Nyugat-európai bankcsoportok továbbra is fontos szerepet játszanak a kezdeményezésben, mind a koordinációs erőfeszítések támogatása révén, mind azáltal, hogy kiveszik a részüket a szabályozatlan hitelállomány-leépítés elkerüléséből.